

bokselskap.no

Asbjørnsen & Moe: *Utvalgte folkeeventyr*

Teksten er lastet ned fra bokselskap.no

Asbjørnsen & Moe

Utvalgte folkeeventyr

1841–44

□

[Askeladden som kapaad med Troldet](#)

[De tre Bukkene Bruse](#)

[Østenfor Sol og vestenfor Maane](#)

[Manden som skulde stelle hjemme](#)

[Per og Paal og Espen Askeladd](#)

[Smørbuk](#)

Askeladden som kapaad med Troldet.

Der var engang en Bonde som havde tre Sønner; han var i smaa Kaar og gammel og svag, og Sønnerne vilde ikke tage sig noget til. Til Gaarden hørte en stor god Skog, og den vilde Faderen at Gutterne skulde hugge i, og se at faa betalt noget paa Gjælden.

Langt om længe fik han dem ogsaa paa det Trav, og den ældste skulde ud og hugge først. Da han var kommen bort i Skogen og begyndte at hugge paa en gammel skjægget Gran, kom der et stort digert Trold til ham. «Dersom du hugger i min Skog, skal jeg dræbe dig!» sagde Troldet. Da Gutten hørte det, kastede han øxen og lagde hjem igjen det bedste han kunde. Han kom rent andpusten hjem og fortalte det som var hændt ham; men Faderen sagde at han var et Harehjerte; Troldene havde aldrig skræmt *ham* fra at hugge, da han var

ung, mente han.

Anden Dag skulde den andre Sønnen afsted, og da gik det netop lige ens. Da han vel havde hugget nogle Hugg i Granen, kom Troldet til ham med og sagde: «Dersom du hugger i min Skog, skal jeg dræbe dig!» Gutten torde knapt se paa ham, kastede øxen og tog til Bens ligesom Broderen, og vel saa fort. Da han kom hjem igjen, blev Faderen sint, og sagde at aldrig havde Troldene skræmt ham, da han var ung.

Tredje Dagen vilde Askeladden i Vei. «Ja du,» sagde de to ældste, «du skal vel klare det, du som aldrig har været ude af Døren!»

Han svarede ikke noget paa det Askeladden, men bad bare om at faa dygtig Niste med sig. Moderen havde ingen Sul, og saa hængte hun paa Gryden for at briste lidt til ham; det fik han i Skræppen og lagde af Gaarde.

Da han havde hugget en liden Stund, kom Troldet til ham ogsaa og sagde: «Dersom du hugger i min Skog, skal jeg dræbe dig!»

Men Gutten var ikke sen; han sprang bort i Skogen efter Osten, og krystede den, saa Mysen skvat. «Tier du ikke still,» skreg han til Troldet, «skal jeg klemme dig, som jeg klemmer Vandet af denne hvide Stenen!»

«Nei, kjære, spar mig,» sagde Troldet, «jeg skal hjælpe dig at hugge.»

Ja, paa det Vilkaar sparede da Gutten ham, og Troldet var dygtig til at hugge, saa de fik fældet og afhugget mange Tylter om Dagen.

Da det led mod Kvelden, sagde Troldet: «Nu kan du følge med hjem, det er nærmere til mig end til dig.»

Ja, Gutten blev med, og da de kom hjem til Troldet, skulde *han* gjøre op Varmen paa Peisen, mens Gutten skulde gaa efter Vand til Grødgryden; men der stod to Jernbøtter, saa store og tunge at han ikke engang orkede at løfte dem af Flekken.

Saa sagde Gutten: «Det er ikke værdt at tage med sig disse Fingerbørene; jeg vil gaa efter hele Brønden jeg.»

«Nei, kjære vene,» sagde Troldet, «jeg kan ikke miste Brønden min; gjør *du* op Varmen, skal jeg gaa efter Vand.»

Da han kom tilbage med Vandet, kogte de op en dygtig stor Grødgryde.

«Det er det samme,» sagde Gutten, «vil du som jeg, skal vi kapæde.»

«Aa ja!» svarede Troldet, for *det* tænkte han altid han skulde staa sig i.

Ja, de satte sig til Bords; men Gutten tog uformærkt Skindskræppen og knyttede foran sig, og saa øste han mer i Skræppen end han aad selv. Da Skræppen var fuld, tog han op Tollekniven sin og rispede en Flænge i Skræppen. Troldet saa paa ham, men sagde ikke noget.

Da de havde ædt en god Stund til, lagde Troldet bort Skeen; «nei, nu orker jeg ikke mer,» sagde han.

«Du skal æde!» svarede Gutten, «jeg er knapt halvmæt endnu jeg. Gjør du som jeg gjorde, og skjær et Hul paa Maven, saa æder du saa meget du vil.»

«Men det gjør vel grulig vondt?» spurgte Troldet.

«Aa ikke noget som er at tale om,» svarede Gutten.

Saa gjorde Troldet som Gutten sagde, og saa kan en vel vide han satte Livet til; men Gutten tog alt det Sølv og Guld som fandtes i Berget, og gik hjem med. Med det kunde han altid faa betalt noget paa Gjælden.

De tre Bukkene Bruse, som skulde gaa til Sæters og gjøre sig fede.

Der var en Gang tre Bukker som skulde gaa til Sæters og gjøre sig fede, og alle tre saa hedte de Bukken Bruse. Paa Veien var der en Bro over en Fos, som de skulde over, og under den Broen boede et stort fælt Trold, med Øine som Tintallerkener, og Næse saa lang som et Riveskaft.

Først saa kom den yngste Bukken Bruse og skulde over Broen.

Trip trap, trip trap, sagde det i Broen.

«Hvem er det som tripper paa min Bro?» skreg Troldet.

«Aa, det er den mindste Bukken Bruse; jeg skal til Sæters og gjøre mig fed,» sagde Bukken, den var saa fin i Maalet.

«Nu kommer jeg og tar dig!» sagde Troldet.

«Aa nei, tag ikke mig, for jeg er saa liden jeg; bi bare lidt, saa kommer den mellemste Bukken Bruse, han er meget større.»

«*Ja nok!*» sagde Troldet.

Om en liden Stund saa kom den mellemste Bukken Bruse og skulde over Broen.

Trip trap, trip trap, trip trap, sagde det i Broen.

«*Hvem er det som tripper paa min Bro?*» skreg Troldet.

«*Aa, det er den mellemste Bukken Bruse, som skal til Sæters og gjøre sig fed,*» sagde Bukken, den var ikke fin i Maalet den.

«*Nu kommer jeg og tar dig!*» sagde Troldet.

«*Aa nei, tag ikke mig, men bi lidt, saa kommer den store Bukken Bruse, han er meget, meget større.*»

«*Ja nok da!*» sagde Troldet.

Ret som det var, saa kom den store Bukken Bruse: *Trip trap, trip trap, trip trap*, sagde det i Broen, den var saa tung, at Broen baade knagede og bragede under den.

«*Hvem er det som tramper paa min Bro?*» skreg Troldet.

«*Det er den store Bukken Bruse,*» sagde Bukken, den var saa fælt grov i Maalet.

«*Nu kommer jeg og tar dig,*» skreg Troldet.

«*Ja kom du! Jeg har to Spjut, Med dem skal jeg stinge dine Øine ud!*

Jeg har to store Kampestene, Med dem skal jeg knuse baade Marv og Bene!» sagde Bukken, og saa fløi den paa Troldet og stak ud Øinene paa ham, slog itu baade Marv og Ben, og stangede ham ud i Fossen, og saa gik den til Sæters. Der blev Bukkene saa fede, saa fede, at de næsten ikke orkede at gaa hjem igjen, og er ikke Fedtet gaaet af dem, saa er de det endnu.

Og Snip, Snap, Snude, her er det Eventyr ude.

Østenfor Sol og vestenfor Maane.

Der var engang en fattig Husmand, som havde mange Børn og ikke stort at give dem hverken af Mad eller Klæder; vakre var de alle, men den vakreste var den yngste Datteren, som var saa deilig at der ikke var nogen Maade paa det.

Saa var det en Torsdagskveld, sent om Høsten, det var stygt Veir ude og fælt

mørkt, og regnede og blaaste gjorde det saa det knagede i Væggene; de sad allesammen om Peisen og havde noget at stille med. Ret som det var, saa bankede det tre Gange paa Ruden. Manden gik ud og skulde se hvad der var paa Færde, og da han kom ud, saa stod der en stor, stor Hvidbjørn.

«God Kveld du!» sagde Hvidbjørnen.

«God Kveld!» sagde Manden.

«Vil du give mig den yngste Datter din, saa skal jeg gjøre dig ligesaa rig som du nu er fattig,» sagde den.

Ja, Manden syntes det var noksaa gildt at han skulde blive saa rig; men han syntes da han maatte snakke med Datteren først, og gik ind og sagde at der var en stor Hvidbjørn ude, som lovede han skulde gjøre dem saa rige, naar han bare kunde faa hende. Hun sagde nei og vilde nødig, og saa gik Manden ud igjen og blev saa forliget med Hvidbjørnen, at den skulde komme igjen næste Torsdagskveld og hente Svar. Imens overtalte de hende og snakkede for hende om al den Rigdom de skulde komme til, og om hvor godt hun skulde have det selv; hun fandt sig da i det tilsidst, og vaskede og stelte istand Fillerne sine, pyntede sig saa godt hun kunde, og holdt sig reiseferdig. Ikke stort var det hun skulde have med, heller.

Næste Torsdagskveld kom Hvidbjørnen og skulde hente hende; hun satte sig op paa Ryggen af den med Tullen sin, og saa bar det afsted.

Da de var komne et langt Stykke paa Veien, sagde Hvidbjørnen: «Er du ræd?»

Nei, det var hun ikke.

«Ja, hold dig bare godt fast i Ragget mit, saa har det ingen Fare heller,» sagde den.

Nu red hun langt, langt bort, og saa kom de til et stort Fjeld. Der bankede Hvidbjørnen paa, saa gik der op en Port, og de kom ind i et Slot, hvor der var mange oplyste Værelser, som skinnede baade af Guld og Sølv, og saa var der en stor Sal, som der stod et dækket Bord i, og det saa prægtigt, at du ikke kan tro hvor prægtigt det var. Saa gav Hvidbjørnen hende en Sølvklokke; naar det var noget hun vilde, skulde hun bare ringe paa den, saa fik hun det. Ja, da hun havde spist og det led paa Kvelden, blev hun søvning efter Reisen, og syntes hun kunde have Lyst til at lægge sig; saa ringte hun paa Klokken, og hun havde ikke taget i den, før hun kom ind i et Kammer, hvor der stod en opredd Seng, saa deilig som

nogen vilde ligge i, baade med Silkedyner og Omhæng og Guldfrynser; og alt som var der, var af Guld og Sølv. Men da hun havde lagt sig og slukket Lyset, kom der et Menneske og lagde sig med hende, og det var Hvidbjørnen, som kastede Hammen af sig om Natten; men hun fik aldrig se ham, for altid kom han efter at hun havde slukket Lyset; og før det var lyst om Morgen, var han borte igjen.

Det gik baade godt og vel en Stund; men saa begyndte hun at blive saa stille og sørgmodig, for hun gik der alene hele Dagen og stundede hjem til Forældrene og Søskenene sine. Da Hvidbjørnen spurgte hvad det var som feilte hende, sagde hun at det var saa ødsligt der, hun gik der saa alene og stundede hjem til Forældrene og Søskenene sine, og det var fordi hun ikke kunde komme til dem, at hun gik og sørgede saa. «Det kan der nok blive Raad til,» sagde Hvidbjørnen; «men du skal love mig det at du ikke taler med din Mor alene, men bare naar de andre hører paa det; for hun tager dig ved Haanden,» sagde han, «og vil have dig ind i et Kammer og tale alene med dig; men det maa du slet ikke gjøre, ellers gjør du os ulykkelige begge to.»

En Søndag kom Hvidbjørnen og sagde, nu kunde de reise til Forældrene hendes. Ja de reiste, hun sad paa Ryggen hans, og det gik baade langt og længe; tilsidst kom de til en stor hvid Gaard; der løb hendes Søsken ude og legte sig, og der var saa vakkert at det var en Lyst at se det. «Der bor Forældrene dine,» sagde Hvidbjørnen, «men glem ikke det jeg har sagt dig, ellers gjør du baade mig og dig ulykkelig.» Nei Kors, det skulde hun nok ikke glemme, og da hun var kommen did, saa vendte Hvidbjørnen om igjen han.

Der blev saadan Glæde, da hun kom ind til Forældrene, at der ikke var nogen Maade paa det; de syntes de kunde ikke fuldtakke hende for det hun havde gjort imod dem; nu havde de det baade *saa* godt og *saa* godt, og alle saa spurgte de hende, hvorledes hun havde det, der *hun* var. Hun havde det baade godt og vel, og havde alt som hun kunde ønske sig, sagde hun; hvad hun svarede for Resten, skal jeg ikke kunne sige, men jeg tror ikke de fik nogen rigtig Greie paa det.

Men saa om Eftermiddagen, da de havde spist Middag, gik det som Hvidbjørnen havde sagt: Moderen vilde tale med hende alene inde i Kammeret. Men hun mindtes hvad Hvidbjørnen havde sagt, og vilde ikke paa nogen Maade. «Det vi har at snakke om,» sagde hun, «det kan vi altid snakke om.» Men hvorledes det gik eller ikke, saa fik Moderen overtalt hende tilsidst, og saa maatte

hun sige hvorledes hun havde det.

Hun sagde da, at der altid kom et Menneske og lagde sig med hende, naar hun havde slukket Lyset om Aftenen, og ham fik hun aldrig se; for han var altid borte før det blev lyst om Morgen. Det gik hun og sørgede over, for hun syntes hun vilde saa gjerne se ham, og om Dagen gik hun der alene, og det var saa ødsligt og ensomt.

«Huf! det kan gjerne være et Trold du ligger med,» sagde Moderen; «men jeg skal lære dig en Raad, saa du skal faa se ham; du skal faa et Stykke Lys af mig, som du kan tage med dig i Barmen; lys saa paa ham med det naar han sover, men agt dig, saa du ikke drypper Talg paa ham.»

Ja, hun tog Lyset og gjemte det i Barmen sin; og om Aftenen kom Hvidbjørnen og hentede hende.

Da de var komne et Stykke paa Veien, spurgte Hvidbjørnen, om det ikke var gaaet saa som han havde sagt. Jo det kunde hun ikke negte, det.

«Ja har du lydt til din Mors Raad, saa har du gjort os begge ulykkelige, og saa er det ude mellem os,» sagde han.

Nei, det havde hun nu slet ikke.

Da hun saa var kommen hjem og havde lagt sig, gik det som det pleiede: der kom et Menneske og lagde sig med hende; men da det led ud paa Natten, og hun hørte han sov, stod hun op og slog Varme, tændte i Lyset og lyste paa ham, og da saa hun han var den deiligste Prins en kunde se for sine Øine, og hun blev saa glad i ham, at hun syntes hun ikke kunde leve, hvis hun ikke fik kysse ham strax paa Øieblikket; det gjorde hun ogsaa, men med det samme dryppede hun tre hede Talgdraaber paa Skjorten hans, saa han vaagnede.

«Aa hvad har du gjort nu?» sagde han. «Nu har du gjort os ulykkelige begge to; havde du bare holdt ud Aaret, saa havde jeg været frelst, for jeg har en Stedmor som har troldet paa mig, saa jeg er Hvidbjørn om Dagen og Menneske om Natten; men nu er det ude mellem os, nu maa jeg reise fra dig til hende; hun bor paa et Slot som ligger østenfor Sol og vestenfor Maane, og der er en Prinsesse med en Næse som er tre Alen lang; hende skal jeg have nu.»

Hun graat og bar sig, men det var ikke noget at gjøre ved det, han maatte reise. Saa spurgte hun, om hun da ikke kunde faa være med.

Nei, det gik ikke an.

«Kan du sige mig Veien, saa skal jeg lede dig op; det kan jeg vel faa Lov til?» sagde hun.

Ja, det kunde hun, sagde han, men der var ingen Vei did; det laa østenfor Sol og vestenfor Maane det, og did fandt hun aldrig frem.

Om Morgenen da hun vaagnede, var baade Prinsen og Slottet borte; hun laa da paa en liden grøn Flæk midt inde i mørke tætte Skogen, og ved Siden af hende laa den samme Filletullen hun havde havt med sig hjemmefra. Da hun nu havde gnedet Søvnens af Øinene sine og graatt sig træet, gav hun sig paa Veien, og saa gik hun mange, mange Dage, alt til hun kom til et stort Berg.

Udenfor det sad der en gammel Kjærring og legte sig med et Guldæble. Hende spurgte hun, om hun vidste Veien til den Prinsen som var hos Stedmor sin paa et Slot som laa østenfor Sol og vestenfor Maane, og som skulde have en Prinsesse med en Næse som var tre Alen lang.

«Hvor kjender du ham fra?» spurgte Kjærringen, «kanske det var du som skulde havt ham?»

Ja, det var da det.

«Ja saa, er det du?» sagde Kjærringen. «Ja jeg ved ikke noget mere om ham jeg, end at han bor paa det Slottet som er østenfor Sol og vestenfor Maane, og did kommer du sent eller aldrig; men du skal faa laant Hesten min, og den kan du ride paa til Grandekjærringen min, kanske hun kan sige dig det; og naar du er kommen frem, saa kan du bare slaa til Hesten under det venstre Øret og bede den gaa hjem igjen. Og dette Guldæblet kan du tage med dig.»

Hun satte sig da op paa Hesten og red i lange, lange Tider, og saa kom hun tilsidst til et Berg, hvor der sad en gammel Kjærring udenfor med et Guldhespetræ. Hende spurgte hun, om hun vidste Veien til det Slottet som laa østenfor Sol og vestenfor Maane. Hun sagde, som den forrige Kjærringen, at hun ikke vidste noget om det, men det var nok østenfor Sol og vestenfor Maane, «og did kommer du sent eller aldrig; men du skal faa laant Hesten min til den nærmeste Grandekonen min, kanske hun tør vide det, og naar du er kommen did, saa kan du bare slaa den under det venstre Øret og bede den gaa hjem igjen;» og saa gav hun hende Hespetræet, for det kunde hun nok komme til at faa Brug for, sagde hun.

Jenten satte sig da op paa Hesten, og red i langsommelig Tid igjen, og langt

om længe kom hun da til et stort Berg, hvor der sad en gammel Kjærring og spandt paa en Guldrok. Hende spurgte hun, om hun vidste Veien til den Prinsen, og hvor det Slottet var, som laa østenfor Sol og vestenfor Maane.

Saa gik det ligedan. «Kanske det er du som skulde have den Prinsen der?» sagde Kjærringen.

Ja, det skulde nu være det da.

Men hun vidste ikke bedre Veien hun, end de andre to; østenfor Sol og vestenfor Maane var det, det vidste hun, «og did kommer du sent eller aldrig,» sagde hun; «men du kan faa laant Hesten min, saa mener jeg du faar ride til Østenvinden og spørge ham, kanske han er kjendt der og kan blaase dig did. Naar du er kommen frem, saa kan du bare slaa Hesten under Øret, saa gaar den hjem igjen.» Og saa gav hun hende Guldrokken. «Kanske du kan faa Brug for den,» sagde Kjærringen.

Hun red i mange Dage og i langsommelig Tid, før hun kom did; men langt om længe kom hun frem, og saa spurgte hun Østenvinden, om han kunde sige hende Veien til den Prinsen som boede østenfor Sol og vestenfor Maane.

Ja, den Prinsen havde han nok hørt snakke om, sagde Østenvinden, og Slottet med, men Veien vidste han ikke, for han havde aldrig blaast saa langt. «Men hvis du vil, saa skal jeg følge dig til Bror min, Vestenvinden, kanske han kan vide det, for han er meget stærkere; du kan sætte dig paa Ryggen min, saa skal jeg bære dig did.»

Ja, hun gjorde saa, og det gik nok saa friskt. Da de kom frem did, saa gik de ind, og Østenvinden sagde, at den han havde med sig, det var hun som skulde havt Prinsen paa det Slottet som laa østenfor Sol og vestenfor Maane; nu reiste hun og skulde lede ham op igjen, og saa havde han fulgt hende hid og vilde gjerne høre om Vestenvinden vidste hvor det var henne.

«Nei, saa langt har jeg aldrig blaast,» sagde Vestenvinden, «men vil du, saa skal jeg følge dig til Søndenvinden, for han er meget stærkere end nogen af os, og han har flakket baade vidt og bredt; kanske han kan sige dig det. Du kan sætte dig paa Ryggen min, saa skal jeg bære dig did.»

Ja, hun gjorde saa; de reiste til Søndenvinden, og var ikke længe om Veien, skal jeg tro. Da de kom frem, spurgte Vestenvinden, om han kunde sige hende Veien til det Slottet som laa østenfor Sol og vestenfor Maane, det var hun som

skulde have den Prinsen der.»

«Ja saa,» sagde Søndenvinden, «er det hun? Ja, jeg har nok vanket noget hvert Sted i min Tid,» sagde han, «men *saa* langt har jeg aldrig blaast; men vil du, saa skal jeg følge dig til Bror min, Nordenvinden; han er den ældste og stærkeste af os allesammen, og ved ikke han hvor det er, saa faar du aldrig i Verden spurgt det. Du kan sætte dig op paa Ryggen min, saa skal jeg bære dig did.»

Ja, hun satte sig op paa Ryggen hans, og han af Gaarde, saa det havde god Skik. De gjorde ikke Veien lang.

Da de kom did hvor Nordenvinden boede, saa var han saa vild og gal at der stod kold Gufs af ham lang Vei.

«Hvad vil I?» skreg han langt borte, saa det isenede i dem.

«Aa, du faar ikke være saa streng af dig, du heller,» sagde Søndenvinden, «for det er mig, og saa er det hun som skulde havt den Prinsen som bor paa Slottet østenfor Sol og vestenfor Maane, og nu vil hun spørge dig om du har været der og kan sige hende Veien, for hun vilde gjerne finde ham igjen.»

«Ja, jeg ved nok hvor det er,» sagde Nordenvinden, «jeg har blaast et Aspeløv did en eneste Gang, men da var jeg saa træt at jeg ikke orkede at blaase paa mange Dage efter. Men er det saa at du endelig vil did, og du ikke er ræd for at være med mig, saa skal jeg tage dig paa Ryggen min og prøve om jeg kan blaase dig did.»

Ja, hun vilde og hun maatte did, hvis det paa nogen Sæt og Vis var fremkommeligt, og ræd var hun ikke, om det gik aldrig saa galt.

«Ja ja, du faar ligge over her i Nat,» sagde Nordenvinden, «for vi maa have Dagen for os, og vel saa det, skal vi række frem did.»

Tidlig den andre Morgen vækkede Nordenvinden hende, og blaaste sig op og gjorde sig saa stor og stærk at det var fælt; og saa bar det afsted med dem høit op bortigjennem Luften, som om de skulde fare til Verdens Ende med det samme. Paa Bygden var det slig Storm at der røg ned baade Skogstykker og Huse, og da de kom ud over Storsjøen, forliste der Skibe i Hundredevis. Slig fór de afsted saa langt, saa langt, at ingen kan tro hvor langt de fór, og altid gik det udover Havet, og Nordenvinden blev trættere og trættere, og saa udmaset at han næsten ikke orkede at blaase længer, og det dalede og dalede mere og mere med

ham, og tilsidst gik det saa lavt at Bølgetoppene slog om Hælene hendes.

«Er du ræd?» sagde Nordenvinden.

«Nei,» sagde hun, det var hun ikke.

Men da var de ikke langt fra Land heller, og der var netop saa meget Magt tilbage i Nordenvinden, at han fik kastet hende ind paa Stranden under Vinduerne paa Slottet som laa østenfor Sol og vestenfor Maane; men da var han ogsaa saa træt og saa ussel, at han maatte hvile over mange Dage, før han kunde komme hjem igjen.

Den andre Morgen satte hun sig til at lege med Guldæblet udenfor Vinduerne i Slottet, og det første hun saa, var det Næsegrævet som skulde have Prinsen.

«Hvad skal du have for det Guldæblet dit du?» sagde hun, og lukkede paa Vinduet.

«Det er ikke til Fals hverken for Guld eller Penge,» sagde Jenten.

«Er det ikke til Fals for Guld eller Penge, hvad vil du da have for det? Du kan faa hvad du vil,» sagde Prinsessen.

«Ja, hvis jeg kan komme til den Prinsen som er her, og faa være hos ham i Nat, saa skal du faa det,» sagde hun som var kommen med Nordenvinden.

Ja, det kunde hun nok, der var Raad til det.

Prinsessen fik Guldæblet; men da Jenten kom op paa Værelset til Prinsen om Kvelden, saa sov han; hun raabte paa ham og ristede i ham, og alt imellem saa graat hun, men hun kunde ikke faa ham vaagen, for de havde givet ham en Sovedrik om Kvelden. Om Morgen, da det lyste af Dagen, kom Prinsessen med den lange Næsen og jagede hende ud igjen.

Om Dagen satte hun sig udenfor Vinduerne i Slottet til at hespe paa Hespetræet, og det gik da ligedan. Prinsessen spurgte hvad hun vilde have for det, og hun sagde at det hverken var til Fals for Guld eller Penge, men kunde hun faa Lov til at komme op til Prinsen og være hos ham om Natten, skulde hun faa det. Men da hun kom derop, saa sov han igjen, og alt hun raabte og skreg og ristede i ham, og alt hun graat, saa sov han, saa hun ikke var god for at faa Liv i ham; og da det lyste af Dagen om Morgen, kom Prinsessen med den lange Næsen og jagede hende ud igjen.

Da det led ud paa Dagen, satte Jenten sig udenfor Vinduerne i Slottet til at spinde paa Guldrokken, og den vilde ogsaa Prinsessen med den lange Næsen have. Hun lukkede op Vinduet og spurgte hvad hun vilde have for den. Jenten sagde nu som begge de forrige Gangene, at den ikke var til Fals hverken for Guld eller Penge, men kunde hun faa komme op til Prinsen som var der, og være hos ham om Natten, skulde hun faa den. Ja det kunde hun gjerne. Men saa var der nogle kristne Folk som var indtaget der, og de havde siddet i det Kammeret som var nærmest ved Prinsens; de havde hørt at der havde været et Kvindfolk inde, som havde graatt og raabt paa ham to Nætter i Rad, og det sagde de til Prinsen. Om Kvelden, da Prinsessen kom med Sovesupen, lod han som han drak, men slog den bagover sig, for han kunde nok skjønne det var en Dvaledrik. Da nu Jenten kom ind, var Prinsen vaagen, og saa maatte hun fortælle hvorledes hun var kommen did. «Ja, nu kom du rigtig tilpas ogsaa,» sagde Prinsen, «for i Morgen skulde jeg have Bryllup; men jeg vil ikke have det Næsegrævet, og du er den eneste som kan frelse mig. Jeg skal sige at jeg vil se hvad Bruden min dur til, og bede hende vaske af den Skjorten med de tre Talgflækkerne paa; det gaar hun ind paa, for hun ved ikke at det er du som har gjort det; men der maa kristne Folk til det og ikke sligt Troldpak, og saa skal jeg sige, at jeg ikke vil have nogen anden til Brud end den som kan gjøre det, og du kan, det ved jeg.»

Der var da stor Fryd og Glæde paa dem om Natten. Men Dagen efter, da Brylluppet skulde staa, sagde Prinsen: «Jeg vil nok se hvad Bruden min dur til først.»

Ja, det kunde saa være det, sagde Stedmoderen.

«Jeg har en fin Skjorte, som jeg vil have til Brudgomsskjorte; men der er kommet tre Talgflækker paa, som jeg vil have vasket af, og det har jeg lovet, at jeg ikke tager nogen anden end den som er god for at gjøre det; kan hun ikke det, saa er hun ikke værd at eie.»

Ja, det var ingen Sag, mente de, og det gik de ind paa, og hun med den lange Næsen til at vaske det bedste hun kunde; men des mere hun vaskede og gned, des større blev Flækkerne.

«Aa du kan ikke vaske,» sagde Gamletroldkjærringen, Mor hendes, «lad mig faa den!» – men hun havde ikke før taget i Skjorten, før den blev styggere endda, og til mere hun vaskede og gned, til større og svartere blev Flækkerne. Saa skulde

de andre Troldene til at vaske; men jo længere det led, des styggere og fælere blev den, og tilsidst saa hele Skjorten ud som om den havde været i Skorstenspiben.

«Aa, I dur ikke noget nogen af jer,» sagde Prinsen; «der sidder en Fantejente udenfor Vinduet her; jeg er viss paa hun er meget bedre til at vaske hun end nogen af jer. Kom ind du Jente!» skreg han.

Ja, hun kom ind.

«Kan du vaske ren denne Skjorten du?» sagde han.

«Aa, jeg ved ikke jeg,» sagde hun, «jeg faar prøve.»

Og aldrig havde hun taget i Skjorten og dyppet den ned i Vandet, før den var drivende hvid som Nysne og hvidere endda.

«Ja dig vil jeg have,» sagde Prinsen.

Saa blev den gamle Troldkjærringen saa sint at hun sprak, og Prinsessen med den lange Næsen og Smaatroldene sprak nok ogsaa, for jeg har ikke hørt noget til dem siden. Prinsen og Bruden hans de løste da ud alt Kristenfolket som var indtaget der, og saa tog de med sig saa meget Guld og Sølv som de kunde fragte, og flyttede langt bort fra Slottet som laa østenfor Sol og vestenfor Maane.

Manden som skulde stelle hjemme.

Der var engang en Mand som var saa grættet og vild, og aldrig syntes han at Konen gjorde nok i Huset. Saa kom han hjem en Kveld i Slaattaannen, og gren og skjældte og bandte, saa det lyste om ham.

«Kjære vene, vær ikke saa vond, Far,» sagde Kjærringen; «i Morgen skal vi bytte Arbeide: jeg skal gaa ud med Slaattekarerne og slaa, saa kan du stelle hjemme.»

Ja, det syntes Manden godt om, og det vilde han gjerne.

Tidlig om Morgenen tog Kjærringen Ljaaen paa Nakken og gik ud i Engen med Slaattefolkene og skulde slaa. Manden skulde da til at stelle i Huset. Først vilde han til at kjærne Smør; men da han havde kjærnet en Stund, blev han tørst, gik ned i Kjælderen og skulde tappe i Øl. Mens han holdt paa at tappe i Ølbollen, fik han høre at Grisen var kommen ind i Stuen. Han afsted med Tappen i Haanden, op igjennem Kjældertrappen som aller snarest, og skulde passe Grisen, saa den ikke skulde velte Kjærnen; men da han fik se at Grisen alt havde slaaet

Kjærnen overende, og stod og smattede paa Fløden som randt udover Gulvet, blev han saa flyvende sint, at han rent glemte Øltønden, og efter Grisen det bedste han kunde. Han naaede den igjen i Døren, og der gav han den et dygtigt Spark, saa den blev liggende paa Flækken. Nu kom han i Hu at han gik med Tappen i Haanden; men da han kom ned i Kjælderen, var alt Ølet rundet ud af Tønden.

Han gik da paa Melkeboden igjen og fandt saa meget Fløde at han fik Kjærnen fuld, og saa gav han sig til at kjærne; for Smør vilde han have til Middags. Da han havde kjærnet en Stund, kom han i Hu at Hjemkoen stod inde endda, og hverken havde faaet vaadt eller tørt, endda det var langt paa Dag. Han syntes det var for langt at gaa til Hjemhagen med den, saa tænkte han at han skulde slippe den op paa Taget; det var Torvtag paa Bygningen, og der stod stort gildt Græs. Huset laa ved en brat Bakke, og naar han lagde en Planke over paa Taget, saa troede han nok han skulde faa Koen der op. Men Kjærnen torde han ikke slippe heller, for den vesle Ungen hans fór og kravlede om paa Gulvet; han kunde gjerne slaa den overende, tænkte han. Kjærnen tog han paa Ryggen og gik saa ud; men saa skulde han vande Koen først, før han slap den paa Taget. Han tog da en Bøtte og skulde tage Vand i Brønden med, men da han bøiede sig ud over Kanten, randt Fløden ud af Kjærnen og i Nakken paa ham og saa ned i Brønden.

Det led stærkt til Middags, og Smør havde han endda ikke faaet, saa tænkte han han skulde koge Grød, hængte saa en Gryde med Vand paa Peisen. Da han havde gjort det, kom han til at tænke paa at Koen kunde falde ned af Taget og brække Benene eller Nakken paa sig, gik saa op paa Taget og skulde binde den. Den ene Enden af Rebet bandt han om Halsen paa Koen, slap det ned igjennem Piben og bandt Rebhelden om Laaret sit, for Vandet kogte alt i Gryden, og han maatte til at stampe Grøden. Mens han holdt paa med det, faldt Koen udover Taget ligevel, og drog Manden op igjennem Piben ved Rebet; der sad han fast, og Koen hun hang udenfor Væggen og svævede mellem Himmel og Jord, og kunde hverken komme op eller ned.

Konen havde ventet i syv lange og syv brede paa at Manden skulde komme og raabe hjem til Middags; men det blev ikke noget af. Tilsidst saa syntes hun det blev for længe, og gik endelig hjem. Da hun fik se at Koen hang saa stygt til, gik hun bort og hug af Rebet med Ljaaen; i det samme faldt Manden ned igjennem

Peispiben, og da Kjærringen kom ind, stod han paa Hovedet i Grødgryden.

Per og Paal og Espen Askeladd.

Der var engang en Mand som havde tre Sønner, Per og Paal og Espen AskeLadd; men andet end de tre Sønnerne havde han ikke heller, for han var saa fattig at han ikke eiede Naalen paa Kroppen, og derfor sagde han tit og ofte til dem, at de fik ud i Verden og se at tjene sit Brød; hjemme hos ham blev det ikke andet end Sveltihjel for dem.

Noget Stykke borte fra Manden laa Kongsgaarden, og lige udenfor Vinduerne til Kongen var der voxet op en Eg, som var saa stor og diger, at den skyggede for Lyset i Kongsgaarden; Kongen havde lovet ud mange, mange Penge til den som kunde hugge ned Egen; men ingen var god for det, for saa fort en skaarede en Flis af Egelæggen, voxte der to i Steden. Saa vilde Kongen ogsaa have gravet en Brønd, som skulde holde Vand hele Aaret; for alle Granderne hans havde Brønd, men han havde ingen, og det syntes Kongen var Skam. Til den som kunde grave en slig Brønd at den holdt Vand hele Aaret rundt, havde Kongen lovet ud baade Penge og andet; men der var ingen som kunde faa gjort det; for Kongsgaarden laa høit, høit oppe paa en Bakke, aldrig før havde de gravet nogle Tommer ned i Jorden, saa kom de til harde Berget. Men da nu Kongen havde faaet i Hovedet at han vilde have gjort disse Arbeider, saa lod han lyse fra alle Kirkebakkerne baade vidt og bredt, at den som kunde hugge ned den store Egen i Kongsgaarden og skaffe ham slig en Brønd at den holdt Vand hele Aaret rundt, skulde faa Prinsessen og halve Riget.

Der var nok af dem som vilde prøve sig, kan du vel vide, men alt de knartede og hug, og alt de rodede og grov, saa hjalp det ikke; Egen blev tykkere og tykkere for hvert Hugg, og Berget blev ikke blødere det heller. Om en Stund saa vilde de tre Brødrene i Veien og prøve sig ogsaa, og det var Faderen vel nøid med, for vandt de ikke Kongsdatteren og halve Riget, saa kunde det da hænde at de fik Tjeneste ensteds hos en bra Mand, tænkte Faderen, og mere ønskede han ikke; og da Brødrene slog paa det at de vilde til Kongsgaarden, sagde Faderen strax Ja, og saa lagde Per og Paal og Espen Askeladd af Gaarde.

Da de nu havde gaaet et Stykke, kom de til en Granli, og lige op for den var en brat Hei; saa hørte de noget som hug og hug oppe i Heien.

«Jeg undres hvad det er som hugger oppe i Heien, jeg?» sagde Espen Askeladd.

«Du er nu saa klog med Undringerne dine altid du,» sagde han Per og han Paal; «det er da noget at undre sig over ogsaa, at der staaer en Vedhugger og knarter oppi Heien!»

«Jeg har nok Moro af at se hvad det er, ligevel jeg,» sagde Espen Askeladd, og dermed gik han.

«Aa ja, er du sligt et Barn, har du godt af at lære at *gaa* med!» raabte Brødrene hans efter ham, men han brydde sig ikke om det, Espen; han lagde afsted opover Bakkerne, did han hørte det hug, og da han kom der, saa han det var en Øx, som stod og hug og hug paa en Furulæg.

«God Dag!» sagde Espen Askeladd; «staaer du her og hugger?»

«Ja nu har jeg staaet her og hugget i mange lange Tider, og ventet paa dig,» svarede Øxen.

«Ja ja, her er jeg,» sagde Espen, han tog Øxen og slog den af Skaftet og stoppede baade Øx og Skaft i Skræppen sin.

Da han saa kom ned igjen til Brødrene sine, begyndte de at le og gjøre Nar af ham. «Hvad var det for noget rart du fik se oppi Heien?» sagde de.

«Aa det var bare en Øx vi hørte,» sagde Espen.

Da de saa havde gaaet en Stund igjen, kom de under en Berghammer; oppi den hørte de noget hakkede og grov.

«Jeg undres hvad det er som hakker og graver opunder Berghammeren, jeg?» sagde Espen Askeladd.

«Du er nu saa klog til at undre dig du,» sagde han Per og han Paal igjen; «har du aldrig hørt Fuglene hakke og pikke paa Trærne før?»

«Ja, men jeg har nok Moro af at se hvad det er, ligevel jeg,» sagde Espen, og alt de lo og gjorde Nar af ham, saa brydde han sig ikke om det, han lagde afsted op imod Berghammeren, og da han kom opunder, saa han det var et Grev som stod og hakkede og grov.

«God Dag!» sagde Espen Askeladd; «staaer du her og hakker og graver saa alene?»

«Ja, jeg gjør det,» sagde Grevet; «nu har jeg staaet her og hakket og gravet i

mange lange Tider og ventet paa dig,» sagde det.

«Ja ja, her er jeg,» sagde Espen igjen, han tog Grevet og slog det af Skaftet og gjemte det i Skræppen sin, og saa nedover til Brødrene sine igjen.

«Det var vel noget fælt rart du saa der opunder Berghammeren?» sagde han Per og han Paal.

«Aa, det var ikke noget videre, det var bare et Grev vi hørte,» svarede Espen.

Saa gik de et godt Stykke sammen igjen, til de kom til en Bæk; tørste var de nu alle tre, efter det de havde gaaet, og saa lagde de sig ned ved Bækken for at drikke.

«Jeg undres rigtig hvor dette Vandet kommer fra?» sagde Espen Askeladd.

«Jeg undres om du er rigtig i Skallen, jeg,» sagde han Per og han Paal. «Er du ikke galen, saa undrer du dig vist galen med det aller første. Hvor Bækken kommer fra? Har du aldrig seet Vandet rende op af en Aare i Jorden da?»

«Ja, men jeg har nok Lyst til at se hvor det kommer fra, ligevel jeg,» sagde Espen; han afsted opmed Bækken, og alt Brødrene raabte paa ham og lo af ham, saa hjalp det ikke: han gik sin Gang.

Da han kom langt opmed, blev Bækken mindre og mindre, og da han kom endda et Stykke frem, fik han se en stor Valnød; fra den silrede Vandet ud.

«God Dag!» sagde Espen igjen; «ligger du her og silrer og render saa alene?»

«Ja jeg gjør det,» sagde Valnødden; «her har jeg ligget og silret og rundet i mange lange Tider og ventet paa dig.»

«Ja ja, her er jeg,» sagde Espen; han tog en Mosedott og dyttede i Hullet, saa Vandet ikke kunde komme ud, og saa lagde han Valnødden i Skræppen og satte nedefter til Brødrene sine igjen.

«Nu har du vel seet hvor Vandet kommer fra? Det saa vel fælt rart ud, kan jeg tænke?» jønte han Per og han Paal.

«Aa! det var bare et Hul det randt ud af,» sagde Espen, og saa lo de andre to og gjorde Nar af ham igjen, men Espen Askeladd brydde sig ikke om det; «jeg havde nu Moro af at se det ligevel jeg,» sagde han.

Da de saa havde gaaet et Stykke igjen, kom de til Kongsgaarden; men da alle i Kongeriget havde faaet høre, at de skulde vinde Prinsessen og halve Riget, dersom de kunde hugge ned den store Egen og grave Brønd til Kongen, saa var

der kommet saa mange som havde prøvet Lykken sin, at Egen var dobbelt saa tyk og stor som den var fra Førsten; for der voxte ud to Fliser for hver de skaarede ud med Øxen, kan du vel minds. Derfor havde Kongen nu sat den Straf, at de som prøvede sig og ikke kunde fælde Egen, skulde sættes ud paa en Ø, og begge Ørene skulde klippes af dem.

Men de to Brødrene lod sig ikke skræmme ved det, de troede nok de skulde faa ned Egen, og han Per, som ældst var, skulde nu til at prøve sig først. Men det gik med ham som med alle de andre som havde hugget paa Egen; for hver Flis han skaarede ud, voxte der to i Steden, og saa tog Kongens Folk ham og klippede af ham begge Ørene og satte ham ud paa Øen. Nu vilde han Paal til, men det gik akkurat lige ens med ham; da han havde hugget en to tre Hugg, saa de fik se at Egen voxte, tog Kongens Folk ham ogsaa og satte ud paa Øen, og ham klippede de Ørene endda snauere af, for de syntes han kunde lært at tage sig i Vare.

Saa vilde Espen Askeladd til.

«Vil du endelig se ud som en mærket Sau, skal vi gjerne klippe af dig Ørene strax, saa slipper du at bry dig,» sagde Kongen, han var sint paa ham for Brødrenes Skyld.

«Jeg havde nok Moro af at prøve først ligevel,» sagde Espen, og det maatte han da faa Lov til.

Han tog Øxen sin ud af Skræppen og skjæftede den paa Skaftet igjen. «Hug selv!» sagde Espen til Øxen, og den til at hugge, saa Fliserne fløi, og saa var det ikke længe før Egen maatte ned. Da det var gjort, tog Espen frem Grevet sit og satte det paa Skaftet. «Grav selv!» sagde Espen, og Grevet til at hakke og grave, saa Jord og Stene sprutede, og saa maatte vel Brønden op kan du tro. Da han nu havde faaet den saa dyb og saa stor han vilde, tog Espen Askeladd frem Valnødden sin og lagde i det ene Hjørnet paa Bunden; der tog han Mosedotten ud af den. «Silre og rend!» sagde Espen, og den til at rende, saa Vandet fossede ud af Hullet; om en liden Stund var Brønden bredfuld.

Saa havde Espen hugget ned Egen som skyggede for Kongens Vinduer, og skaffet Brønd i Kongsgaarden, og saa fik han Prinsessen og halve Riget, som Kongen havde sagt; men godt var det for Per og Paal at de havde mistet Ørene, for ellers havde de hver Tid og Time faaet høre det alle sagde, at Espen Askeladd ikke havde undret sig saa galt endda.

Smørbuk.

Der var engang en Kjærring som sad og bagte. Hun havde en liden Gut, han var saa tyk og fed og vilde saa gjerne have god Mad, og derfor kaldte hun ham Smørbuk; og saa havde hun en Hund de kaldte Guldtand. Ret som det var, satte Hunden i at gjø.

«Spring ud, du Smørbukken min,» sagde Kjærringen, «og se efter, hvem det er Guldtand gjør paa.»

Saa sprang Gutten ud og kom ind igjen og sagde: «Aa, Gud bære mig, der kommer en stor lang Haugkjærring, med Hovedet under Armen og en Sæk paa Ryggen.»

«Spring under Bagstefjælen og gjem dig,» sagde Mor hans.

Saa kom det store Troldet ind.

«God Dag,» sagde hun.

«Gud signe!» sagde Mor til Smørbuk.

«Er ikke Smørbuk hjemme idag?» spurgte Troldet.

«Nei, han er i Skogen med Far sin og veider Ryper,» svarede Kjærringen.

«Det var Trold, det da!» sagde Haugkjærringen; «jeg har slig en fin liden Sølvkniv som jeg vilde give ham.»

«Pip, pip, her er jeg!» sagde Smørbuk under Bagstefjælen og kom frem.

«Jeg er saa gammel og stiv i Ryggen,» sagde Troldet, «du faar smætte ned i Sækken og tage den op selv.»

Da Smørbuk vel var kommen ned i Sækken, kastede Troldet den paa Ryggen og strøg ud. Men da de var komne et Stykke paa Veien, blev Troldet træt, og spurgte: «Hvor langt er det bort at sove?»

«En halv Fjerdings,» svarede Smørbuk.

Saa satte Troldet ned Sækken ved Veien og reiste bortigjennem Smaaskogen for sig selv og lagde sig til at sove. Imens passede Smørbuk sig, tog Kniven sin, sprættede Hul paa Sækken og smat ud, lagde saa en stor Tyrirød i Steden, og strøg hjem til Mor sin. Da Troldet kom hjem og fik se hvad hun havde i Sækken, blev hun fælt sint.

Dagen efter sad Kjærringen og bagte igjen. Ret som det var, tog Hunden paa

at gjø.

«Spring ud, du Smørbukken min,» sagde hun, «og se efter, hvad det er Guldtand gjør paa.»

«Aa nei, aa nei, det stygge Bæstet da!» sagde Smørbuk; «nu kommer hun igjen med Hovedet under Armen og en stor Sæk paa Ryggen.»

«Spring under Bagstefjælen og gjem dig,» sagde Mor hans.

«God Dag!» sagde TrolDET; «er Smørbuk hjemme idag?»

«Neimænd er han ikke,» sagde Moderen, «han er ude i Skogen med Far sin og veider Ryper.»

«Det var TrolD det!» sagde Haugkjærringen, «for jeg har en vakker liden Sølvgaffel jeg vilde give ham.»

«Pip, pip, her er jeg!» sagde Smørbuk og kom frem.

«Jeg er saa stiv i Ryggen,» sagde TrolDET, «du faar smætte ned i Sækken selv og tage den.»

Da Smørbuk vel var kommen i Sækken, slængte TrolDET den paa Ryggen og lagde af Gaarde. Da de var komne et godt Stykke paa Veien, blev hun træt og spurgte: «Hvor langt er det bort at sove?»

«En halv Mil,» svarede Smørbuk.

Saa satte TrolDET ned Sækken ved Veien og gik opigjennem Skogen og lagde sig til at sove. Mens TrolDET gjorde det, fik Smørbuk Hul paa Sækken, og da han var kommen ud, lagde han en stor Sten i Steden. Da Haugkjærringen kom hjem, gjorde hun op en stor Ild paa Peisen, satte over en diger Kjedel, og skulde til at koge Smørbuk. Men da hun tog Sækken og troede hun skulde slippe Smørbuk i Kjedlen, faldt Stenen ud, og slog Hul i Bunden paa den, saa Vandet randt ud og slukkede Varmen. Da blev TrolDET sint og sagde: «Om han nu gjør sig aldrig saa tung, skal jeg lure ham ligevel.»

Den tredje Gang gik det akkurat ligesom de to andre; Guldtand begyndte at gjø, og saa sagde Moderen til Smørbuk: «Spring ud, du Smørbukken min, og se efter, hvem det er Guldtand gjør paa.»

Saa sprang Smørbuk ud, og kom ind igjen og sagde: «Aa Gud bære og trøste mig! Det er TrolDET som kommer igjen, med Hovedet under Armen og en Sæk paa Ryggen.»

«Spring under Bagstefjælen og gjem dig,» sagde Mor hans.

«God Dag,» sagde Troldet og steg ind igjennem Døren; «er Smørbuk hjemme idag?»

«Neimænd er han ikke,» sagde Moderen, «han er ude i Skogen med Far sin og veider Ryper.»

«Det var Trold, det da!» sagde Haugkjærringen, «for jeg har en vakker liden Sølvskje jeg vilde give ham.»

«Pip, pip, her er jeg!» sagde Smørbuk, og kom frem under Bagstefjælen.

«Jeg er saa stiv i Ryggen,» sagde Haugkjærringen, du faar smætte ned i Sækken og tage den selv.»

Da Smørbuk vel var kommen ned i Sækken, slængte Troldet den paa Ryggen og lagde af Gaarde. Den Gangen reiste Troldet ikke bort for sig selv og lagde sig til at sove, men hun strøg lige hjem med Smørbuk i Sækken, og da de kom hjem, var det en Søndag.

Saa sagde Troldet til Datter sin: «Nu skal du tage Smørbuk og slagte ham og koge Sodd paa ham, til jeg kommer igjen, for nu reiser jeg til Kirken og beder fremmede.»

Da Sjølfolkene var reist, skulde Datteren tage Smørbuk og slagte ham; men saa vidste hun ikke rigtig hvorledes hun skulde gjøre det.

«Bi, saa skal jeg vise dig hvordan du skal bære dig ad, jeg,» sagde Smørbuk; «læg Hovedet dit ned paa Krakken, skal du se.»

Hun gjorde saa, hun Stakkar, og Smørbuk tog Øxen og hakkede Hovedet af hende, som det havde været en Kylling. Saa lagde han Hovedet i Sengen og Skrotten i Gryden, og kogte Sodd paa Datteren, og da han havde gjort det, krabbede han op over Døren og drog med sig Tyriroden og Stenen, og lagde den ene over Døren og den andre op paa Peispiben til Troldet.

Da Folkene kom hjem fra Kirken og saa Hovedet i Sengen, tænkte de at Datteren laa og sov; men saa skulde de bort og smage paa Suppen.

«Smager godt, Smørbuksodd!» sagde Kjærringen.

«Smager godt, Dattersodd!» sagde Smørbuk. Men det lydte de ikke efter.

Saa tog Haugtroldet Skeen og skulde til at smage.

«Smager godt, Smørbuksodd!» sagde han.

«Smager godt, Dattersodd!» sagde Smørbuk paa Peispiben.

Da tog de til at undres paa, hvem det var som snakkede, og vilde ud og se efter. Men da de kom ud i Døren, kastede Smørbuk Tyriroden og Stenen i Hovedet paa dem og slog dem ihjel. Saa tog han alt det Guld og Sølv som var i Huset, og da blev han vel rig; og saa reiste han hjem til Mor sin.

Asbjørnsen & Moes *Uvalgte folkeeventyr* er lastet ned gratis fra bokselskap.no